

slemme Agitatorer, der gaa omkring og fortælle Befolkningen, at de tabe Penge paa den. Det skulde vi lade være, saa vilde Folk slet ikke mærke noget til den. Om Befolkningen ogsaa kom af med de 50 Mill., jeg talte om, vilde den ikke mærke det, fordi det gaar saa smaat ud af deres Lommer. — Jeg vil derom sige to Ting. For det første har Befolkningen absolut Ret til at vide, hvor meget den har at bære i Skat. Man har ikke Ret til at liste en eneste Øre ud af Befolkningens Lomme, som den ikke ved Besked om. Den har Ret til at vide, hvad den skal svare, og hvortil Pengene skulle bruges. Det er dog vor; Rigsdagsmændenes, Pligt at sige det, ogsaa det ærede Medlems. Det ærede Medlem skal derfor ikke dadle dette *Arbejde*; thi jeg kalder det ikke nogen Agitation.

Det ærede 6te Medlem for 2den Kreds sagde til Slut: Det er ikke os, der forlange en Forandring, vi forlange ikke en Toldreform, vi ere de stærkeste, vi, som have den bestaaende Lov bag os. Det tjener ikke til det ærede Medlems Ære, at han ikke forlanger Reformen paa et Omraade, hvor vi dog alle erkende, at der er saa mange Urimeligheder til Stede, at der i høj Grad er Trang til Reformer. Jeg misunder ikke det ærede Medlem den stærke Stilling, der bestaar i at staa paa en Lov, der fra alle Sider erkendes at være daarlig og forældet, den Styrke misunder jeg ikke det ærede Medlem. Jeg har tidligere haft Lejlighed til at diskutere med det ærede Medlem herom i Toldkommissionen, og jeg skal her i Salen svare ham, hvad jeg svarede ham der. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem og hans Venner ere de stærke her, det bliver nok os, der blive de stærke, idet det mere og mere vil blive klart for den offentlige Mening, at det, vi ville, er Retfærdighed og Billighed. Det er min Overbevisning, at baade her og paa alle Punkter, der høre Samfundslivet til, skal et alvorligt og ærligt Arbejde nok omsider føre til, at det vinder et saadant Tag i den offentlige Mening, at Modstand til syvende og sidst bliver umulig. Selv om det ærede Medlem og hans Meningsfæller gøre nok saa megen Modstand, kommer ogsaa den Dag, da det høje Landsting kommer til at høje sig for de retfærdige Krav, der fremsættes af den offentlige Mening. Det glæder mig at se, at vi ere komne godt paa Vej i saa Henseende.

Efter udførlig at have omtalt de Bemærkninger, der kom fra det ærede Medlem for 2den Kreds, dog blot en Del, langt fra dem alle, skal jeg omtale

nogle Bemærkninger, der ere faldne fra anden Side, idet jeg af Hensyn til Tiden vil indskrænke mig saa vidt som muligt. Der var en væsentlig Forskel paa Bemærkningerne fra det ærede 2det Medlem for 3dje Kreds og fra det ærede 6te Medlem for 2den Kreds, som meget glæder mig. Det ærede 2det Medlem for 3dje Kreds var ganske vist ogsaa vor Modstander, han holdt paa Beskyttelse, paa ingen væsentlig Nedgang o. s. v., det kende vi jo altsammen, men han var i det hele velvillig stemt over for Forslaget. Jeg havde ogsaa ventet mig noget saadant af ham. Jeg anerkender ikke blot det ærede Medlem som en praktisk Mand, der sidder inde med betydelig Sagkundskab paa det foreliggende Omraade, men anerkender ogsaa hans Arbejde i Toldkommissionen for at naa et Resultat. Jeg nærer ingen Tvivl om, at det ærede Medlem vil fortsætte paa samme Vis her. Jeg følte derfor ikke nogen Skuffelse ved at høre det ærede Medlems Betragtninger. — Der var i det ærede Medlems Bemærkninger et enkelt Punkt — ganske vist ikke noget særlig vigtigt — som jeg gerne vil ofre et Par Ord paa. Han beklagede, at den Enighed, som man i Toldkommissionen var naaet til om Træer, Buske, Planter og Blomster, var bleven opgivet i Folketinget, hvor man havde givet Toldfrihed her. Jeg stod, som det vil erindres, i den Sag noget forskelligt fra den øvrige Toldkommission, idet jeg var den eneste, der holdt paa Toldfrihed her; ikke blot fordi jeg mente, at det var en ny Beskyttelse, men ganske særlig, fordi jeg gik ud fra, at Toldfrihed specielt var at anbefale her, idet man ikke kunde gøre nok for, at Træer, Buske, Planter og Blomster bleve anvendte i saa vide Kredse som muligt. Jeg kan ikke se, at Blomster er en særlig Luksus, jeg vilde ønske, at Kærligheden til dem var almindelig udbredt over hele vort Samfund, ogsaa i de allerfattigste Hjem. Jeg har lagt Mærke til mange Gange i mit Liv, at hvor der i fattige Stuer vises Sans for Blomster og Kærlighed til dem, staar det ogsaa vel til i andre Henseender. Det var min Hovedgrund til at holde paa Toldfrihed; men da jeg stod ene, bøjede jeg mig ved den endelige Behandling for at opnaa Enighed. Det glæder mig dog at se, at det andet Ting her har foreslaaet Toldfrihed over hele Linien. Jeg tror ikke, at vore Kunstgartnerier trænge til denne Beskyttelse. De klage sig nok ynkeligt, og der indkommer det ene Andragende efter det andet; men vore Kunstgartnerier have dog vokset